

OIVALLUS

1

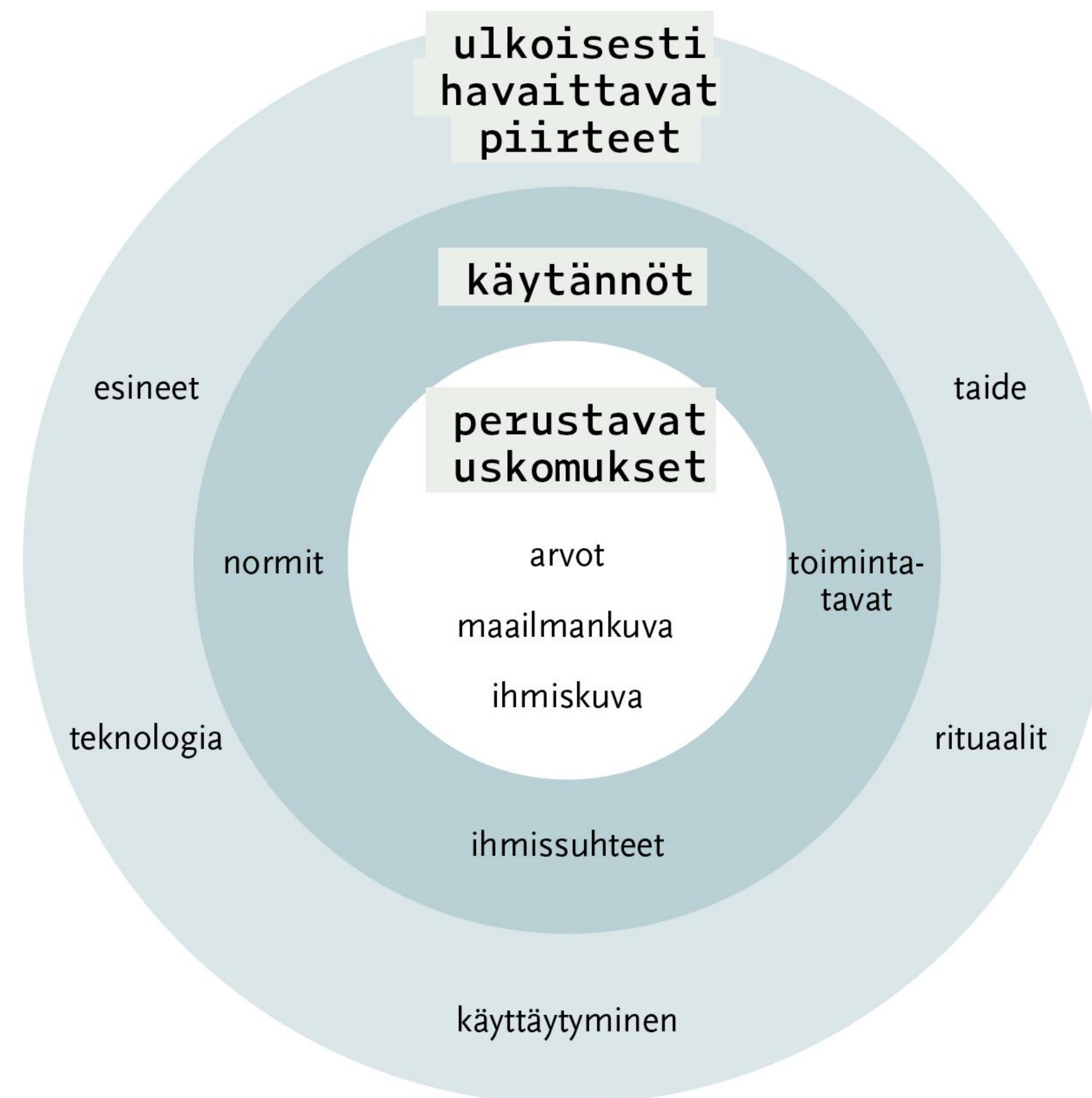
14. Kulttuuri

Oivallustehtävä

- Mitä tapahtuisi, jos kaikki maailman yli 12-vuotiaat menehtyisivät?
- Miten se vaikuttaisi arkielämään (ruoka, koulutus, ravinnonhankinta)?
- Millainen yhteiskunta olisi? Miten päätöksiä tehtäisiin?
- Mitä taitoja tai asioita unohtuisi?
- Miten hoivaa tarvitsevista huolehdittaisiin?

Kulttuuri on laaja käsite

Kulttuuri

Kulttuurin uskomuksilla ja toimintatavoilla voidaan selittää sekä erilaisuutta ihmisryhmien välillä että samanlaisuutta niiden sisällä.

Kulttuuri ja sosiaalisaatio

- Kulttuuri välittyy sukupolvelta toiselle.
- **Sosialisaatio** selittää sitä, miksi kulttuuri vaikuttaa meihin niin perustavasti.
- Kulttuurista tulee osa omaa **minuutta** ja **identiteettiä**.
- Sosiaalistumisen kautta kulttuuri vaikuttaa sellaisiinkin asioihin, joita arki ajattelussa pidämme yksityisinä ja henkilökohtaisina.

Individualistinen ja kollektivistinen kulttuuri

Individualistinen

- yksilöllisyys tärkeää
- sosiaaliset suhteet väljiä

Kollektivistinen

- yhteisöllisyys tärkeää
- sosiaaliset suhteet tiiviitä

Sosiaalistuminen selittää, miksi oman kulttuurin tavat usein vaikuttavat paremmilta ja luonnollisemmilta kuin itselle vieraamman kulttuurin tavat.

Normit

- Normit määrittävät ryhmän toimintaa.
- Kulttuurin normit ovat usein sisäistyneitä.
- Kukin sukupolvi kuitenkin uudistaa kulttuuria. Kulttuurissa muuttuvat esimerkiksi arvot ja asenteet.
- Sosiaalistuminen on siis kahdensuuntainen prosessi.

Mietittäväksi

Mitkä normit, arvot ja asenteet ovat nuorten ikäryhmässä erilaisia verrattuna heidän vanhempiensa ikäryhmään?

Kulttuuri koulussa

Mieti ensimmäistä koulupäivääsi lukiossa.

- Mitä normeja, arvoja ja asenteita huomasit uudessa koulussa, kun tulit uuden yhteisön ja ryhmän jäseneksi?
- Miten ne ilmenivät? Anna esimerkkejä.

Hakutehtävä

1. Lue kirjan Syvennä-teksti *Miksi normeja tarvitaan*.
2. Tee Google-haku hakusanalla *normi* tai *normit*. Analysoi hakutulosten pohjalta, mihin kaikkeen normeja todella tarvitaan ja mihin ne liittyvät yhteiskunnassa.

Palauta mieleen

- Millaisista asioista kulttuuri koostuu?
- Anna esimerkkejä kulttuurieroista.
- Miksi samassa kulttuurissa kasvaneet ihmiset ovat samankaltaisia? Selitä asia sosiaalistumisen käsitteen avulla.
- Miten ymmärrät lauseen ”Kulttuuri ei ole vain ihmisen ympärillä, vaan hänessä itsessään”?